

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γάρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καὶ γὼ ὁ τάλας, δεδοικὼς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

■ Περὶ μίας «ἐκκλησιολογικῆς σχιζοφρένειας»

Ἄν ὁ Παπισμὸς ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τότε...*

Ἄπλές σκέψεις ἐκκλησιολογικῆς συνέπειας ...

Υποστηρίζεται στὸν χώρο τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ὅτι ὁ Παπισμὸς ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὅτι εἶναι μία ἀπὸ τὶς Τοπικὲς Ἐκκλησίες ποὺ ὅλες μαζί συγκροτοῦν τὴν Ἐκκλησία, τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Συνέπεια τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς εἶναι ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ Πάπας ἔχει πλήρη ἱερωσύνη μὲ ἀδιάκοπη Ἀποστολικὴ Διαδοχὴ, εἶναι κα-
νονικὸς Ἐπίσκοπος, διάδοχος τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου καὶ τελεῖ ἀπολύτως ἔγκυρα μυστήρια ποὺ προσφέρουν τὴν αὐτὴ σῶζουσα Θεία Χάρις ποὺ παρέχεται καὶ διὰ τῶν Μυστηρίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Καρπὸς τῆς ἀντιλήψεως αὐτῆς εἶναι ἡ περὶ «Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν» συζήτηση καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Ζ' Συνελεύσεως τῆς Ὀλομελείας τῆς Διεθνοῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου Ὁρθοδόξων καὶ Ρ/Καθολικῶν στὸ Βalamand τὴν 17-24.6.1993, γνωστὴ ὡς «συμφωνία Βalamand»:

● «Ἐκατέρωθεν ἀναγνωρίζεται ὅτι ὅσα ἐνεπιστεύθη ὁ Χριστὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν του –ὁμολογία τῆς ἀποστολικῆς πίστεως, μετοχὴ εἰς τὰ αὐτὰ μυστήρια, κυρίως εἰς τὴν μίαν ἱερωσύνην τὴν τελοῦσαν τὴν μίαν θυσίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀποστολικὴ διαδοχὴ τῶν ἐπισκόπων– δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀποκλειστικὴ ἰδιοκτησία μίας τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιῶν. Εἶναι σαφὲς ὅτι ἐντὸς τοῦ πλαισίου τούτου ἀποκλείεται πᾶς ἀναβαπτισμὸς».

* * *

Τί σημαίνει όμως «ἐκκλησία»;

Ἡ λέξη εἶναι ἐξαιρετικὰ πολυσήμαντη. Ἀρχικὰ ἀναφερόταν στὴν ἀπλὴ λαϊκὴ συνέλευση (π.χ. «ἐκκλησία τοῦ δήμου»). Ἀργότερα περιορίστηκε καὶ σήμερα χρησιμοποιεῖται ἀποκλειστικὰ σὲ θρησκευτικὰ πλαίσια, προσδιορίζοντας κάποιες κοινότητες χριστιανικῆς (π.χ. προτεσταντικῆς ἐκκλησίας) ἢ ἀκόμα καὶ μὴ χριστιανικῆς (ἐκκλησία τῶν Μορμόνων), ἢ τέλος καὶ κοινότητες ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴν θρησκευτικότητα ὡς προσωπεῖο (π.χ. ἐκκλησία τῆς Σαῦεντολογίας, ἐκκλησία τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά). **Ἐπίσης**, ὑπὸ τὸν ὄρο «ἐκκλησία» πολλὲς φορές ἐννοεῖται ὁ κληρὸς, ἢ τὸ σύνολο τῶν θεσμῶν ποὺ ἀνήκουν στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ, ἢ ἀκόμα καὶ οἱ ἴδιες οἱ ἀκολουθίες.

* * *

Ὅμως στὴν ἀμιγῶς θεολογικὴ γλῶσσα, στὴν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία, μὲ τὸν ὄρο «Ἐκκλησία» προσδιορίζεται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο τὸ ἴδιο τὸ Σῶμα τοῦ Σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου, ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἀκριβῶς τὴν ἴδια σημασία ἔχει ἡ λέξη Ἐκκλησία, ὅταν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ ἐπίθετο Τοπικὴ, γιὰ νὰ προσδιορίσει τὴν σὲ συγκεκριμένο τόπο φανέρωση τῆς Μίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωσι ἔχουμε τὴν πλήρη καὶ οὐσιαστικὴ ταύτιση τῆς Τοπικῆς μὲ τὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ὅ,τι ἰσχύει γιὰ τὸ μέρος (τὴν Τοπικὴ Ἐκκλησία), ἰσχύει καὶ γιὰ τὸ καθ' ὅλον («τὴν κατὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίαν») καὶ τὸ ἀντίστροφο.

* * *

Συνεπῶς, ὅταν χρησιμοποιεῖται ὁ ὄρος «Ἐκκλησία» εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διευκρινίζουμε μὲ ποιά ἔννοια. **Σὲ** μία συζήτηση ποὺ προσεγγίζουμε γεγονότα ἀπὸ ἱστορικῆς, νομικῆς, κοινωνιολογικῆς κ.ο.κ. πλευρᾶς γίνεται ἀσφαλῶς καὶ ἡ ἀνάλογη χρῆση τοῦ ὄρου «ἐκκλησία», ὅποτε ἀναφερόμαστε σὲ ἀπλὴ θρησκευτικὴ κοινότητα ἢ θρησκευτικὴ συνάθροιση, ἢ ὁποία πόρρω ἀπέχει ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ θεολογικὴ τῆς ἔννοια.

Ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἔννοια ἔχουμε ἑκατοντάδες ἐκκλησίες, ποὺ καλύπτουν ἓνα μεγάλο τμῆμα τῆς θρησκευτικῆς ἔκφρασης καὶ ὀργάνωσης σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. **Σὲ** αὐτὴν τὴν περίπτωσι εἶναι προφανές, ὅτι δὲν ὑπάρχει κανένα κριτήριον γιὰ τὸ χαρακτηρισμὸ μίας κοινότητος ὡς ἐκκλησία, ἀλλὰ προέχει ὁ αὐτοπροσδιορισμὸς τῆς: ἢ κάθε κοινότητα, ἢ ὁμάδα εἶναι ἐκκλησία, ἐπειδὴ ἔτσι θέλει καὶ αὐτοχαρακτηρίζεται.

* * *

Τὰ πράγματα ὅμως εἶναι ἐντελῶς διαφορετικά, ὅταν ἀναφερόμαστε στὸν ὄρο «Ἐκκλησία» ἀπὸ θεολογικῆς πλευρᾶς.

Στὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία ὁ ὄρος «Ἐκκλησία» εἶναι **αὐστηρὰ μονοσήμαντος**. Προσδιορίζεται –ὅπως ἀναφέρθηκε– ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖο ἔχει ὡς κεφαλὴ Του τὸν ἴδιο τὸν Χριστό· τίποτα λιγότερο, ἀλλὰ καὶ τίποτα περισσότερο! **Κάθε** τι τὸ ὁποῖο ἀνήκει σὲ αὐτὸ τὸ Θεανθρώπινο Σῶμα εἶναι Ἐκκλησία, ὅ,τι δὲν ἀνήκει σὲ Αὐτό, δὲν εἶναι Ἐκκλησία !

Ἀπὸ αὐτὴ τὴν βασικὴ καὶ θεμελιώδη θεολογικὴ ἀρχή, ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, δηλ. ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, προέρχονται καὶ οἱ βασικὲς ιδιότητες τῆς Ἐκκλησίας:

Μία, διότι δὲν νοεῖται τεμαχισμὸς ἢ διχασμὸς στὸ ἄχραντο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ,

Ἄγία, διότι εἶναι ἡ Πανάμωμος Νύμφη τοῦ Λυτρωτοῦ, τὴν ὁποῖαν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος παρέστησε «ἐαυτῷ ἔνδοξον ... μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων ἀλλ' ἵνα ἦ ἁγία καὶ ἄμωμος» (Ἐφεσ. 5, 27). **Μάλιστα** ἡ κάθαρση αὐτὴ ἐγίνε μετὰ τὸ Ἄχραντο Δεσποτικό Του Αἵμα.

Καθολικὴ, διότι, ὄντας «ὁ Χριστὸς παρατεινόμενος εἰς τοὺς αἰῶνας», εἶναι ὁ ἀποκλειστικὸς ἐκφραστὴς τῆς καθολικῆς Ἀλήθειας καὶ ἡ προοπτικὴ Της ἐκτείνεται σὲ ὀλόκληρη τὴν δημιουργία.

Ἀποστολική, διότι εἶναι ὁ ἀποκλειστικὸς φορέας τῆς Ἀποστολικῆς Διδαχῆς καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς, τὶς ὁποῖες καὶ διασώζει καὶ μεταδίδει μέσα στοὺς αἰῶνες.

* * *

Μὲ βάση τὰ ἀνωτέρω:

α) Εἶναι προφανές, ὅτι ἀπὸ θεολογικῆς ἀπόψεως, ἡ ὕπαρξη πολλῶν ἐκκλησιῶν εἶναι ἐντελῶς ἀδιανόητη, ἐκτὸς ἐὰν ἀναφερόμαστε σὶς Τοπικὲς Ἐκκλησίες, τὶς κατὰ τόπους φανερώσεις τῆς Μίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

β) Δὲν νοεῖται στὴν Ἐκκλησία τὸ ὁποιοδήποτε ψεγάδι ἢ λάθος.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία κατέχει καὶ κηρύττει τὴν πληρότητα τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως, τὴν παραδεδομένη Ἀποστολικὴ Διδαχή, δηλ. τὴν Ἀλήθεια.

Εἶναι ἐντελῶς ἀδιανόητο τὸ παραμικρὸ λάθος σὲ θέματα Πίστεως. **Τὰ** μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἀσφαλῶς καὶ μπορεῖ νὰ σφάλουν· ποτὲ ὅμως ἡ Ἐκκλησία δὲν μπορεῖ νὰ διατυπώσει ὡς δόγμα πίστεως ὑποχρεωτικὸ γιὰ τὴν σωτηρία, τὸ ὁποῖο ἀργότερα νὰ ... ἀνακαλέσει ὡς ἐσφαλμένο.

Ἡ ὑπαρξη λανθασμένης διδασκαλίας, ἐσφαλμένου δόγματος, ἀκυρώνει τὶς βασικὲς ιδιότητές Της: παύει ἡ Ἐκκλησία νὰ εἶναι Ἁγία –ὡς «ἔχουσα σπίλον ἢ ρυτίδα» ψευδοδιδασκαλίας, παύει ἡ Ἐκκλησία νὰ εἶναι Καθολικὴ –ὡς μὴ κατέχουσα τὸ πλήρωμα τῆς Ἀληθείας, παύει ἡ Ἐκκλησία νὰ εἶναι Ἀποστολικὴ –διότι πλέον δὲν κατέχει καὶ δὲν μεταδίδει τὴν ἀνόθευτη Ἀποστολικὴ Διδαχὴ, ἀλλὰ ψευδοδιδασκαλίες.

γ) Ἡ Ἀποστολικὴ Διδαχὴ, δηλαδὴ ἡ πίστις καὶ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἐπιδέχεται ἐκ μέρους τῶν πιστῶν ἀμφισβήτηση ἢ ἄρνηση.

Ὅποιος, ἀνεξάρτητα μὲ τὸ βαθμὸ πού ἔχει, συνειδητὰ καὶ συστηματικὰ ἀρνεῖται τὸ ὁποιοδήποτε δόγμα πίστεως τῆς Ἐκκλησίας δὲν μπορεῖ νὰ παραμένει μέλος Της.

Ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζεται ἀλαθῆτως στὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους. **Ἡ** Σύνοδος πού θὰ χαρακτηριστεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὡς «Οἰκουμενικὴ» εἶναι ταυτόχρονα σὲ θέματα πίστεως ἀλάθητη.

Εἶναι ἐντελῶς ἀδιανόητη γιὰ ἓναν πιστὸ ἢ ἄρνηση τῶν δογματικῶν ἀποφάσεων μίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου. **Ἄν** συμβεῖ αὐτὸ, ὁ πιστὸς αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ παραμείνει μέλος τῆς Ἐκκλησίας.

δ) Ἡ ἀπόλυτη ἀναίρεση τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ αἵρεση, δηλαδὴ ἡ συνειδητὴ ἄρνηση τῆς καθολικότητας τῆς Ἀλήθειας.

Γι αὐτὸ Ἐκκλησία καὶ αἵρεση εἶναι δύο ἔννοιες ἀπολύτως ἀσυμβίβαστες: **Ἡ** Ἐκκλησία ἐκφράζει τὴν καθολικότητα, ἡ αἵρεση εἶναι ἡ ἄρνησή της. **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι τὸ φῶς, ἡ αἵρεση τὸ σκοτάδι. **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι ἡ σωτηρία, ἡ αἵρεση ἡ ἀπώλεια. **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι ἡ θεοσέβεια, ἡ αἵρεση εἶναι ἀθεΐα. **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι ἡ εὐθεΐα ὁδός, ἡ αἵρεση ἡ «στρεβλότης». **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ἡ αἵρεση ὁ ἀντίχριστος. **Ἡ** Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ, ἡ αἵρεση ἡ δαιμονικὴ πλάνη.

Οἱ ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων χρησιμοποιοῦν γιὰ τὴν αἵρεση πολὺ σκληρὲς ἐκφράσεις γιὰ νὰ καταδειχθεῖ τὸ πόσο φρικτὴ καὶ ἀπαΐσια κατάστασις εἶναι. **Μεταξὺ** ἄλλων χαρακτηρίζεται ὡς «φαυλότης φέρουσα τὸν ὄλεθρον», «ἐλεεινὴ πλάνη» στὴν ὁποία «κατεδέθησαν» οἱ αἰρετικοί, «μεμιασμένη κοινωνία», «ρίζα πικρίας», «μίασμα γέγονε τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἢ τῶν χριστιανοκατηγόρων αἵρεσις». **Ἐπίσης**, ἡ αἵρεση «ἐγκαταλείπουσα» ἀμέσως ἢ ἐμμέσως «τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ», καταντᾷ «κεκρυμμένη εἰδωλολατρία» καὶ ἀθεΐα καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἀκολουθῶν αὐτὴν «τοῦ χριστιανικοῦ καταλόγου, ὡς ἀλλότριος ἐξωθεῖσθω καὶ ἐκπιπέπτω».

* * *

Μετὰ τὶς πιὸ πάνω ἀπλὲς καὶ ἀπὸ ὅλους ἀποδεκτὲς γενικὲς ἐκκλησιολογικὲς ἀρχές, ἃς προσπαθήσουμε νὰ προσεγγίσουμε τὸ κεντρικὸ ἐρώτημα: **«Μποροῦμε, ὡς ὀρθόδοξοι χριστιανοί, νὰ χαρακτηρίζουμε τὴν σημερινὴ ὑπὸ τὸν Πάπα Ρώμης χριστιανικὴ κοινότητα ὡς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ;»** [Ἐκκλησία δὲν χρησιμοποιεῖται συμβατικά, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀμιγῶς θεολογικὴ του ἔννοια].

Ἄν ἡ ἀπάντηση εἶναι θετικὴ, ὅτι πράγματι ἀνήκει στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μαζί μὲ τὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅπως τὴν πρώτη χιλιετία πρὸ τοῦ Σχίσματος, ποιὲς εἶναι οἱ ἀναπόφευκτες ἐκκλησιολογικὲς συνέπειες αὐτῆς τῆς παραδοχῆς;

Νομίζω ὅτι, ἂν ἀποδεχθοῦμε τοὺς Λατίνους ὡς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τότε γιὰ νὰ ἔχουμε στοιχειώδη ἐκκλησιολογικὴ συνέπεια, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθοῦμε ὅτι:

- **Τὸ** σύνολο τῶν δογμάτων πού πρεσβεύουν εἶναι ἀληθές. **Κατὰ** συνέπεια, δὲν νοεῖται ἡ παραμικρὴ ἀμφισβήτηση τῆς παπικῆς διδασκαλίας καὶ πίστεως, οὔτε καὶ τῶν παπικῶν δογμάτων περὶ Πρωτείου καὶ Ἀλαθῆτου. **Ὅ**ποιος ἐμμένει στὴν ἄρνηση ἔστω καὶ ἐνὸς δόγματος πίστεως, ἀντιστρατεύεται τὴν ἀποστολικὴ διδαχὴ καὶ καθίσταται παραχρῆμα αἰρετικὸς καὶ ἄξιος ἀναθέματος.

- **Οἱ** ὑπὸ τοῦ Παπισμοῦ καθορισθεῖσες μετὰ τὴν Ζ΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο 14 «Οἰκουμενικὲς» Σύνοδοι ἔχουν ἐρμηνεύσει ἀλαθῆτως τὴν εὐαγγελικὴ ἀλήθεια, ἀλαθῆτως ἔχουν ἐκφράσει τὴν ἀποστολικὴ διδαχὴ καὶ οἱ δογματικοὶ τους ὅροι συνιστοῦν ὑποχρεωτικὰ γιὰ ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς δόγματα πίστεως ἄκρως ἀπαραίτητα γιὰ τὴν σωτηρία. **Συνεπῶς**, οἱ ἀποφάσεις τῶν «Οἰκουμενικῶν» αὐτῶν Συνόδων πρέπει νὰ γίνουν καὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους πλήρως ἀποδεκτὲς. **Νὰ** ὑπενθυμίσουμε ὅτι στὶς 14 παπικὲς «Οἰκουμενικὲς» Συνόδους μετὰ τὴν ἄλλων ἐντάσσονται: **Οἱ** ἐνωτικὲς σύνοδοι τῆς Λυῶν (1274) καὶ τῆς Φεράρας-Φλωρεντίας (1438/39).

- **Πρακτικὰ** γιὰ μᾶς τοὺς Ὀρθοδόξους σημαίνει ὅτι ὀφείλουμε νὰ τιμοῦμε ὡς Ἅγιο τὸν Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννη Βέκκο πού συμμορφώθηκε καὶ ἀγωνίστηκε νὰ ἐπιβάλλει τὴν δογματικὴ ἀπόφαση τῆς Συνόδου τῆς Λυῶνος καὶ ὄχι τοὺς Ἁγιορειτὲς Ὀσιομάρτυρες πού ἀντιστάθηκαν μέχρι αἵματος καὶ τὴν πολέμησαν!

- **Ὅφείλουμε** νὰ τιμοῦμε ὡς Ἁγίους τοὺς Ἰσίδωρο Κιέβου καὶ Βησσαρίωνα Νικαίας πού ἀποσκίρτησαν στὸν Παπισμὸ γινόμενοι Καρδινάλιοι, ἀποδέχθηκαν καὶ συμμορφώθηκαν μὲ τὴν δογματικὴ ἀπόφαση τῆς «Οἰκουμενικῆς» Συνόδου τῆς Φλωρεντίας καὶ ὄχι τὸν Μάρκο τὸν Εὐγενικὸ πού ἀντιστάθηκε καὶ τὴν πολέμησε μέχρι τέλους!

Εἶναι ἀπόδειξη, τουλάχιστον, ἐκκλησιολογικῆς σχιζοφρένειας νὰ θεωροῦμε τὸν παπισμὸ ὡς Ἐκκλησία καὶ ταυτόχρονα νὰ τιμοῦμε ὡς Ἅγιο τὸν Μᾶρκο τὸν Εὐγενικό!

Ἡ Ἀ΄ Βατικανὴ Σύνοδος (1869/70), ἡ ὁποία καθόρισε ὡς δόγματα τὰ πίστεως ὑποχρεωτικὰ γιὰ τὴ σωτηρία:

α) τὸ Πρωτεῖο τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ἐπὶ τῶν ἄλλων Ἀποστόλων,

β) τὸ Πρωτεῖο ἐξουσίας τοῦ Πάπα Ρώμης ἐφ' ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ

γ) τὸ Ἀλάθητο τοῦ Πάπα, ὅταν αὐτὸς ἀποφαίνεται *ex cathedra*.

Τυχὸν ἀμφισβήτηση ἢ ἄρνηση τῶν δογμάτων αὐτῶν, ἐπισύρει τὰ τέσσερα “*anathema sint*” (= ἀνάθεμα ἔστωσαν) τῆς «Οἰκουμενικῆς» αὐτῆς Συνόδου. Χρήση τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἐγινε μὲ τὴν καταδίκη του σύγχρονου μεγάλου Ρ/Καθολικοῦ Θεολόγου Hans Kung, ὁ ὁποῖος ἀρνήθηκε τὸ παπικὸ ἀλάθητο!

● **Ἄν ὁ Παπισμὸς εἶναι Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ τότε –ὦ! τότε... – ὅλοι οἱ μετὰ τὸ Σχίσμα Ὁρθόδοξοι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, οἱ Ἅγιοι, οἱ Πατέρες τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ... βλάσφημοι! Διότι εἶναι φρικτὴ, φοβερά, φρικτὴ βλασφημία νὰ χαρακτηρίζεται ἡ Ἐκκλησία, δηλαδὴ ἡ ἄσπιλος Νύμφη τοῦ Χριστοῦ μας, ὡς αἵρεση, ὡς δαιμονικὴ ἐπινόηση! **Νὰ ὑπενθυμίσουμε ὅτι σὲ αὐτὴν τὴν φρικτὴ βλασφημία ἔχουν περιπέσει ὅλοι –ἀνεξαίρετως ὅλοι– οἱ Ἅγιοι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πὺ ἔχουν ἀσχοληθεῖ μὲ τὶς παπικὲς διδασκαλίες καὶ ὅλοι ὁμοφώνως ἔχουν ἀποφανθεῖ ὅτι ὁ Παπισμὸς εἶναι αἵρεση!****

Μεταξὺ ἄλλων: Μέγας Φώτιος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, Ἅγιος Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, Ἅγιος Μᾶρκος Εὐγενικός, Ἅγιος Νικόδημος Ἀγιορείτης, Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, Ἅγιος Νεκτᾶριος κ.ἄ.

Μάλιστα ὁ Ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς λέει τὰ ἐξῆς φοβερά: «Εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὑπάρχουν τρεῖς κυρίως πτώσεις: τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Πάπα... τὸ δόγμα περὶ ἀλαθῆτου τοῦ πάπα εἶναι ὄχι μόνο αἵρεσις, ἀλλὰ παναίρεσις... εἶναι αἵρεσις τῶν αἱρέσεων, μία ἄνευ προηγουμένου ἀνταρσία κατὰ τοῦ Θεοανθρώπου Χριστοῦ»!

Εἶναι ἐντελῶς ἀδιανόητο νὰ ἀποδέχομαι τὸν Παπισμὸ ὡς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ ταυτόχρονα νὰ τιμῶ τοὺς ἀνωτέρω ὡς Ἅγίους πὺ τὸν χαρακτήρισαν ὡς αἵρεση! **Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὶς μετὰ τὸ Σχίσμα Τοπικὲς Συνόδους τῆς Ἀνατολῆς πὺ καταδικάζουν τὶς αἰρετικὲς διδασκαλίες τοῦ Παπισμοῦ. Καὶ αὐτὲς πρέπει νὰ καταδικαστοῦν ὡς ... βλάσφημες!**

Μεταξὺ ἄλλων:

Σύνοδος 879, ἐν Κωνσταντινουπόλει (χαρακτηρίζεται ὡς Ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος): αἰρετικὴ πλάνη ἢ προσθήκη τοῦ filioque στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως.

Σύνοδος 1170, ἐν Κωνσταντινουπόλει: «βουλὴν κατεβάλοντο, ἵνα τελειῶς ἀποκόψωσι τελείῳ χωρισμῷ τὸν Πάπα καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ... οὔτε αὐτοὺς τελείῳ ἀναθεματισμῷ παρέδωσαν, καθὼς καὶ τὰς λοιπὰς αἱρέσεις ... φήσαντες τὸ Ἀποστολικὸν “αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νοουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπτε ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκρητος”».

Σύνοδος 1450, ἐν Κωνσταντινουπόλει (τελευταία Σύνοδος στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίας Σοφίας): καταδίκη τῆς ἐνωτικῆς Συνόδου Φεράρας-Φλωρεντίας καὶ τῶν αἰρετικῶν διδασκαλιῶν τῶν Λατίνων.

Σύνοδος 1722, ἐν Κωνσταντινουπόλει: «**νὰ** ἀποδιώχνητε τὸ ψεῦδος ... **νὰ** ἀπέχετε μακριὰ ἀπὸ τὶς καινοτομίες καὶ τοὺς νεωτερισμοὺς τῶν Λατίνων, οἱ ὅποιοι δὲν ἄφησαν κανένα δόγμα καὶ μυστήριον καὶ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας ποὺ **νὰ** μὴν τὸ φθεῖρουν καὶ τὸ νοθεύσουν».

Σύνοδος 1838, ἐν Κωνσταντινουπόλει: «**νὰ** προφυλάξωμεν τὰ γνήσια τέκνα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰς βλασφημίας τοῦ παπισμοῦ ... τὰ βάραθρα τῶν αἱρέσεων καὶ τοὺς ψυχοφθόρους κρημνοὺς τῆς παπικῆς πλάνης τῶν ... ἵνα γνωρίσητε ὅσον τὸ διάφορον ἡμῶν τῶν Ὀρθοδόξων ἀπὸ τῶν Κατόλικων, ἵνα μὴ ἀπατᾶσθε ἀπὸ τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὰ σοφίσματα καὶ καινοφωνίας τῶν ψυχοφθόρων τούτων αἰρετικῶν ... τῆς ματαιόφρονος καὶ σατανικῆς τούτων αἱρέσεως».

Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, 1848: «**ἀπὸ** αὐτὲς τὶς αἱρέσεις ποὺ διαδόθηκαν σὲ μεγάλο μέρος τῆς οἰκουμένης, γιὰ τοὺς λόγους ποὺ γνωρίζει ὁ Κύριος, ἦταν κάποτε ὁ ἀρειανισμός. **Σ**ήμερα εἶναι καὶ ὁ παπισμός ... (τὸ filioque) εἶναι αἵρεση καὶ αὐτὴ ποὺ τὴν πιστεύουν αἰρετικοὶ γι' αὐτὸ καὶ ἡ μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τῶν ἁγίων Πατέρων, ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν, κήρυξε καὶ παλαιὰ ἐπὶ τῶν Πατέρων μας, καὶ ἀποφαίνεται πάλι σήμερα συνοδικῶς ... ὅτι εἶναι αἵρεση καὶ οἱ ὄπαδοί του αἰρετικοί... **Ἐ**πίσης οἱ συνάξεις ποὺ συγκροτοῦνται ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι αἰρετικὲς καὶ κάθε κοινωνία πνευματικὴ τῶν Ὀρθοδόξων τέκνων... μὲ αὐτοὺς εἶναι ἀντικανονικὴ, ὅπως ὀρίζει ὁ ζ' κανόνας τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου».

Σύνοδος 1895, ἐν Κωνσταντινουπόλει: «Ὑπάρχουν οὐσιώδεις διαφορὲς ποὺ ἀφοροῦν στὰ θεοπαράδοτα δόγματα τῆς πίστεώς μας καὶ στὸ θεοσύστατο κανονικὸ πολίτευμα τῆς διοικήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν... **Ἡ** Παπικὴ ἐκκλησία ... ὄχι μόνο ἀρνεῖται νὰ ἐπανέλθει στοὺς Κανόνες καὶ τοὺς ὅρους τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀλλὰ στὸ τέλος τοῦ 19ου αἰ. εὐρύνοντας τὸ ὑφιστάμενο χάσμα, ἐπισήμως ἀνακήρυξε καὶ ἀλάθητο... **Ἡ** σημερινὴ Ρωμαϊκὴ εἶναι ἐκκλησία τῶν καινοτομιῶν, τῆς νοθεύσεως τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων, τῆς παρερμηνείας τῆς Γραφῆς καὶ τῶν ὄρων τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. **Γ**ι' αὐτὸ εὐλόγως καὶ δικαίως ἀποκηρύχθηκε καὶ ἀποκηρύσσεται ἐφ' ὅσον μένει στὴν πλάνη της».

Ἀπὸ τίς ἀνωτέρω ἀπλὲς σκέψεις εἶναι προφανὲς ὅτι, ἂν ἐμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι ἀποδεχόμαστε τὴν Ρ/Καθολικὴ Κοινότητα ὡς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ (ἐν τῇ θεολογικῇ ἐννοίᾳ) ὀφείλουμε νὰ εἴμαστε συνεπεῖς μὲ αὐτὴν τὴν ἐκκλησιολογία καὶ νὰ τροποποιήσουμε ἀναλόγως τίς πεποιθήσεις καὶ τίς ἐνέργειές μας! **Ε**ιδάλλως παίζουμε ἐν οὐ παικτοῖς ἢ στὴν καλύτερη περίπτωση κοροϊδεύουμε ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, ἐντός, ἐκτός καὶ ἐπὶ τὰ αὐτά!

* * *

Ἐνστάσεις:

α) **Θ**ὰ μπορούσε ὁμως κάποιος νὰ ἀντιλέξει: ὁ Παπισμὸς ἔχει πολλὰ στοιχεῖα ἐκκλησιαστικότητας (τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς δογματικῆς καὶ ἠθικῆς διδασκαλίας, τῆς ἱεραρχίας, τῆς λατρείας κ.ο.κ), δὲν ἐπαρκοῦν αὐτὰ γιὰ νὰ τὸν θεωρήσουμε Ἐκκλησία; **Μ**ήπως θὰ μπορούσαμε νὰ τὸν χαρακτηρίσουμε ὡς σχετικῶς Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ;

• **Ἀ**σφαλῶς ὄχι! **Δ**ιότι δὲν ἀρκοῦν λίγα ἢ πολλὰ ἢ τὰ περισσότερα στοιχεῖα ἐκκλησιαστικότητας, γιὰ τὴν Ἐκκλησία ταυτίζεται μὲ τὴν πληρότητα καὶ καθολικότητα. **Ἡ** παραμικρὴ ἔλλειψη ἀλήθειας τὴν ἀκυρώνει, ἢ ἐλαχίστη ὑπαρξὴ πλάνης τὴν νοθεύει. **Ἀ**λλωστε, ὁ θεόπνευστος ἀποστολικὸς λόγος εἶναι κατηγορηματικός: «ὅστις ὄλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίση δὲ ἐν ἐνὶ γέγονε πάντων ἔνοχος» (Ἰακ. 2, 10).

β) **Τ**ὶ θὰ γίνουν τὰ ἑκατομμύρια τῶν Καθολικῶν. **Θ**ὰ καταδικασθοῦν ἀπὸ τὸν Θεὸ στὴν κόλαση καὶ θὰ σωθοῦν μόνον οἱ Ὄρθόδοξοι; **Τ**ὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ δὲν φτάνει στοὺς ἀνθρώπους αὐτούς;

• **Σ**τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ὀφείλεται ἀναλυτικότερη ἀπάντηση: **Ἡ** Ὄρθόδοξη Θεολογία δὲν εἶναι ἓνα ἰδεολογικὸ σύστημα ποὺ ἔχει ἀπαντήσεις γιὰ ὅποιαδήποτε θεολογικὸ-φιλοσοφικὸ-ὑπαρξιακὸ ἐρώτημα. **Μ**πορεῖ νὰ ἀποφαίνεται μόνο γιὰ τὰ θέματα, τὰ ὅποια

ἔχει φανερώσει ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ ὅποιο βαθμὸς Αὐτὴ τὰ ἔχει ἀποκαλύψει! **Γ**ιὰ τὰ ὑπόλοιπα ὀφείλουμε νὰ σιωποῦμε, τιμώντας τὰ μυστήρια ποὺ ὁ Θεὸς θέλησε νὰ κρατήσει γιὰ τὸν Ἐαυτὸ Του! **Σ**ὲ ἀντίθετη περίπτωση ὀδηγοῦμαστε σὲ σχολαστικισμό ἢ καὶ σὲ βλασφημία θεωρώντας τὸ ὅποιο ἰδεολόγημά μας διδασκαλία καὶ λόγο Θεοῦ!

Αὐτὸ βέβαια δὲν ἀπαγορεύει τὴν δική μας συμβολὴ στὴν ἐμβάθυνση στὴν «ἅπαξ παραδοθεῖσα πίστιν τοῖς ἀγίοις» (Ιουδ. 4) ἢ τὴν δική μας ἀναζήτηση ἀπαντήσεως στὶς προκλήσεις τοῦ σύγχρονου κόσμου. Ἀντιθέτως μάλιστα αὐτὸ συνιστᾷ ἱερὴ διακονία στὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὑπὸ μίαν προϋπόθεση: ἡ διακονία αὐτὴ νὰ ἐδράζεται στὴν μέχρι τώρα ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία καὶ παράδοση καὶ νὰ γίνεται ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν σημερινὴ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση.

Ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῆς παρεκκλίσεως ἀπὸ τὴν «ἅπαξ παραδοθεῖσα πίστιν» μᾶς προφυλάσσει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἐμεῖς ταπεινὰ τὴν ἐπιζητοῦμε καὶ δεχομαστε νὰ διατυπώσουμε ὄχι τὶς δικές μας «ἐξυπνάδες», ἀλλὰ ὅ,τι ὁ Θεὸς διὰ τῶν Ἀγίων Του θέλησε νὰ μᾶς ἀποκαλύψει...

Ἔτσι στὸ ἀνωτέρω ἐρώτημα νομίζω ὅτι ἡ ἀπάντηση εἶναι μία: τὸ πῶς θὰ κρίνει ὁ Θεὸς τοὺς ὀρθοδόξους ἢ τοὺς ἑτεροδόξους καὶ τοὺς ἀλλοθρήσκους εἶναι δική Του εὐθύνη καὶ δική Του ... μέριμνα! Δὲν μᾶς ἔχει ἀποκαλύψει τίποτα καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιούμαστε ὄχι μόνο νὰ μιλάμε, ἀλλὰ οὔτε καὶ νὰ σκεφτόμαστε γιὰ λογαριασμό Του, ἂν δὲν θέλουμε νὰ καταντήσουμε βλάσφημοι!

Εὐστοχα ἔχει ἐπισημανθεῖ, ὅτι δὲν γνωρίζουμε ποιὸς ἄνθρωπος σώζεται, ἀλλὰ τὸ πῶς ὁ ἄνθρωπος σώζεται (π. Γ. Μεταλληνός). Ἐμεῖς ὀφείλουμε νὰ ἐγκαταλείψουμε ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους –ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, ὀλόκληρο τὸν κόσμο– στὴν ἀγάπη καὶ τὸ ἄπειρο ἔλεός Του!

Εἶναι τυχαῖο ἄραγε ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θεολογικὰ πνεύματα, ὁ μεγάλος Ὡριγένης, ἀναζητώντας καὶ ἀσχολούμενος μὲ παρόμοια θέματα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἡ Θεία Ἀποκάλυψη σιωπᾷ, ἔπεσε σὲ πλάνη;

Ἄς προσέξουμε ὅμως κάτι ἀκόμα: Προτύπωση τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἦταν ὁ ἀρχαῖος Ἰσραήλ, ποὺ ἦταν «ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ». Αὐτὸ δὲν σήμαινε ὅμως ὅτι ἡ ἀγάπη, τὸ ἔλεος καὶ ἡ εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ περιοριζόταν μόνο σὲ αὐτὸν καὶ ὄχι στὰ ἄλλα ἔθνη.

Τὸ προφητικὸ κήρυγμα εἶναι σαφέστατο, μὲ χαρακτηριστικὴ περίπτωση τὴν σωτηρία τῆς Νινευῆ. Τὸ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ σκέπασε τὴν Νινευῆ δὲν σημαίνει ὅτι καὶ οἱ Νινευίτες ἐντάχθηκαν στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν Ἰσραήλ.

Παρόμοιο περιστατικό ἔχουμε καὶ στὶς Πράξεις (κεφ. 10) μὲ τὸν ἀλλοεθνή Κορνήλιο, στὸν ὁποῖο ἡ Θεία Χάρις πλούσια χορηγήθηκε. **Α**ὐτὸ ὅμως δὲν ἀρκοῦσε. **Δ**ὲν τὸν κατέστησε καὶ αὐτομάτως μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Νέου Ἰσραήλ, ἀλλὰ τὸν προετοίμασε γιὰ νὰ βαπτισθεῖ καὶ ἔτσι νὰ γίνῃ μέλος τῆς Ἐκκλησίας!

Συνεπῶς ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ Ἀγάπη Του καὶ τὸ Ἔλεός Του δὲν περιορίζονται, ἀλλὰ ἐκτείνονται σὲ ὁλόκληρη τὴν δημιουργία, ἡ ὁποία προσκαλεῖται νὰ γίνῃ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἀποδεχόμενη τὴν πληρότητα τῆς ἀποκαλυφθείσης Ἀλήθειας, τὸν μοναδικὸ Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ Ἰησοῦ.

(*) Βλ. <https://enromiosini.gr/arthrografia/av-o-papismos-anhkei-stην-εκκλησία-του>. Τοῦ Πρωτοπρεσβύτερου Ἀναστάσιου Κ. Γκοτσόπουλου, Ἐφημερίου Ἱ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν. Πάτρα, 31 Μαρτίου 2012. ● Ἐπιμέλ. ἡμετ.